

32004D0803

L 143/1

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

30.4.2004.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 803/2004/EK

(2004. gada 21. aprīlis),

ar ko pieņem Kopienas rīcības programmu (2004.–2008. gads), lai novērstu un apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm un aizsargātu cietušos un riska grupas (programma Daphne II)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 152. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,rīkojoties saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta Līguma 251. pantā ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Fiziska, seksuāla un psiholoģiska vardarbība pret bērniem, jauniešiem un sievietēm, tostarp šādas vardarbības draudi, ietekmēšana vai patvaļīga brīvības atņemšana ir pretrunā ar to tiesībām uz dzīvību, drošību, brīvību, cieņu, kā arī fizisko un emocionālo veselību un nopietni apdraud šādas vardarbības upuru fizisko un garīgo veselību neatkarīgi no tā, vai šī vardarbība skar to sabiedrisko vai privāto dzīvi. Šādas vardarbības ietekme ir tik plaši izplatīta visā Kopienā, ka rada patiesi nopietnus draudus iedzīvotāju veselībai un kavē pilsoņa tiesību drošu, brīvu un tainīgu izmantošanu.

⁽¹⁾ OV C 208, 3.9.2003., 52. lpp.

⁽²⁾ OV C 256, 24.10.2003., 85. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2003. gada 3. septembra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2003. gada 1. decembra kopējā nostāja (OV C 54 E, 2.3.2004., 1. lpp.), Eiropas Parlamenta 2004. gada 9. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2004. gada 30. marta lēmums.

(2) Ir svarīgi un nepieciešami apzināties to, cik nopietni vardarbība tieši un arī ilgākā laikposmā ietekmē veselību, psiholoģisko un sociālo attīstību un attiecīgo personu iespēju vienlīdzību, kā arī individuus, ģimenes un kopienas, un to, cik lieli ir sociālie un ekonomiskie izdevumi, ko tā rada sabiedrībai kopumā.

(3) Saskaņā ar Pasaules veselības organizācijas definīciju veselību raksturo ne tikai slimību vai traucējumu neesamība, bet arī pilnīgas fiziskas, garīgas un sociālas labklājības stāvoklis. Pasaules veselības asamblejas rezolūcijā, kas pieņemta 49. Pasaules veselības asamblejā Ženēvā 1996. gadā, paziņots, ka vardarbība ir viena no galvenajām veselības aizsardzības problēmām pasaulē. Ziņojumā par vardarbību un veselību pasaulē, kuru 2002. gada 3. oktobrī Briselē sniedza Pasaules veselības organizācija, ieteikts veicināt primāros preventīvos pasākumus, sekmēt palīdzību vardarbības upuriem un paplašināt sadarbību un informācijas apmaiņu vardarbības novēršanas jomā.

(4) Minētie principi atzīti par pamatotiem daudzās konvencijās, deklarācijās un protokolos, ko izdevušas galvenās starptautiskās organizācijas un iestādes, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācija, Starptautiskā darba organizācija, Pasaules konference par sievietēm un Pasaules kongress pret bērnu seksuālu izmantošanu komerciālos nolūkos. Kopienai būtu jāpapildina būtiskais darbs, kuru veic starptautiskās organizācijas. Līguma 3. panta 1. punkta p) apakšpunktā noteikts, ka Kopienas rīcībai jādod ieguldījums augsta veselības aizsardzības līmeņa sasniegšanā.

(5) Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ⁽⁴⁾ *inter alia* vēlreiz apstiprinātas tiesības uz cieņu, vienlīdzību un solidaritāti. Tajā ietverti arī vairāki īpaši noteikumi, lai aizsargātu un atbalstītu fizisko un garīgo veselību, vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, bērnu tiesības un cīņu pret dis-

⁽⁴⁾ OV C 364, 18.12.2000., 1. lpp.

krimināciju, kā arī lai aizliegtu necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos, verdzību un piespiedu darbu, kā arī bērnu darbu.

- (6) Eiropas Parlaments arī savā 2000. gada 19. maija Rezolūcijā par Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam "Par jauniem pasākumiem sieviešu tirdzniecības apkares jomā" ⁽¹⁾ un 2001. gada 20. septembra Rezolūcijā par sieviešu dzimumorgānu sakropļošanu ⁽²⁾ *inter alia* ir aicinājis Komisiju sastādīt un īstenot rīcības programmas, lai apkarotu šādu vardarbību.
- (7) Rīcības programma, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 24. janvāra Lēmumu Nr. 293/2000/EK, ar ko pieņem Kopienas rīcības programmu (programmu *Daphne*) (2000.–2003. gads) par preventīviem pasākumiem, lai apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm ⁽³⁾, ir palīdzējusi Eiropas Savienībā padziļināt izpratni un nostiprināt sadarbību starp tām dalībvalstu organizācijām, kuras aktīvi apkarot vardarbību.
- (8) Programma *Daphne* guvusi lielu atsaucību, un tā nepārprotami atbilst vajadzībām, kas ir aktuālas brīvprātīgo dienestu sektorā. Finansēto projektu ietekmē jau paplašinājusies Eiropas nevalstisko organizāciju un iestāžu darbība. Šī programma jau devusi būtisku ieguldījumu ES vardarbības, cilvēku tirdzniecības, seksuālās vardarbības un pornogrāfijas apkarošanas politikas attīstībā, kuras ietekme, kā minēts programmas *Daphne* vidusposma ziņojumā, sniedzas tālu pāri Eiropas Savienības robežām.
- (9) Eiropas Parlaments 2002. gada 4. septembra Rezolūcijā par programmas *Daphne* termiņa vidusposma pārskatu ⁽⁴⁾ uzsver to, ka programma *Daphne* atbilst pamatprasībai izstrādāt efektīvas vardarbības apkarošanas stratēģijas, kā arī to, ka šī programma jāturpina arī pēc 2003. gada, un aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu jaunai rīcības programmai, kurā ņemta vērā pieredze, kas uzkrāta kopš 1997. gada, un kurai piešķirts arī atbilstīgs finansējums.
- (10) Vēlams nodrošināt ar programmu *Daphne* atbalstīto projektu nepārtrauktību, lai arī turpmāk izmantotu iegūto

pieredzi un paredzētu iespējas paaugstināt Eiropas pievienoto vērtību, kas rodas, izmantojot šo pieredzi, un tālab jāizstrādā minētās programmas otrais posms, turpmāk tekstā – "programma *Daphne II*".

- (11) Kopiena var vairot to darbību vērtību, kas pārsvarā jāveic dalībvalstīm, lai novērstu pret bērniem, jauniešiem un sievietēm vērsto vardarbību, to skaitā ļaunprātīgu un seksuālu izmantošanu, kā arī aizsargātu cietušos un riska grupas, izplatot informāciju un atbalstot informācijas un pieredzes apmaiņu, veicinot novatorisku pieeju, kopīgi nosakot prioritātes, vajadzības gadījumā izveidojot vienotu informācijas tīklu, izvēloties Kopienas mēroga projektus, kā arī motivējot un mobilizējot visas iesaistītās puses. Šīm darbībām jāattiecas arī uz bērniem un sievietēm, kuri dalībvalstīs nonākuši cilvēku tirdzniecības rezultātā. Kopiena var arī identificēt labu praksi un stimulēt to.
- (12) Programma *Daphne II* var vairot pievienoto vērtību, identificējot labu praksi un stimulējot to, veicinot inovāciju un sekmējot atbilstīgās dalībvalstu veikto darbību laikā gūtās pieredzes apmaiņu, to skaitā arī ar dažādiem likumiem, sankcijām un sasniegtajiem rezultātiem saistītās informācijas apmaiņu. Lai sasniegtu šīs programmas mērķus un pēc iespējas efektīvāk izmantotu pieejamos resursus, uzmanīgi jāizvēlas jomas, kurās notiks darbība, izvēloties tos projektus, kuri piedāvā lielāku Kopienas pievienoto vērtību un starpdisciplīnu pieejas sakarā ļauj izmēģināt un izplatīt novatoriskas idejas vardarbības novēršanai un apkarošanai.
- (13) Sakarā ar to, ka dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt iecerētās rīcības mērķus, t.i., novērst un apkarot visu veidu vardarbību, kas vērsta pret bērniem, jauniešiem un sievietēm, un tādēļ šos mērķus iespējams pilnīgāk sasniegt Kopienas līmenī, jo vajadzīga saskaņota starpdisciplīnu pieeja, kas īpaši veicinātu starptautisku programmu izveidi apmaiņas, informācijas, pētījumu un labas prakses apmaiņas jomā, kā arī Kopienas mēroga projektu izvēli, Kopiena var noteikt pasākumus atbilstīgi subsidiaritātes principam, kas izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šis lēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai.

- (14) Programmai *Daphne II* jāilgst piecus gadus, lai būtu pietiekami ilgs laiks darbību īstenošanai nolūkā sasniegt noteiktos mērķus, kā arī gūto atziņu un pieredzes salīdzināšanai un iekļaušanai labā praksē visā Eiropas Savienībā.

⁽¹⁾ OV C 59, 23.2.2001., 307. lpp.

⁽²⁾ OV C 77 E, 28.3.2002., 126. lpp.

⁽³⁾ OV L 34, 9.2.2000., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 272 E, 13.11.2003., 390. lpp.

(15) Šā lēmuma īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jānosaka saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽¹⁾.

(16) Šis lēmums visam programmas darbības laikā nosaka kopēju finanšu shēmu, kas budžeta lēmējinstīcijai gada budžeta procedūras laikā ir galvenais atskaites punkts atbilstīgi 33. punktam Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 1999. gada 6. maija Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu un budžeta procedūras uzlabošanu ⁽²⁾.

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Ar šo laikposmam no 2004. gada 1. janvāra līdz 2008. gada 31. decembrim izveido programmas *Daphne* otro posmu, lai novērstu un apkarotu visu veidu vardarbību, kas vērsta pret bērniem, jauniešiem un sievietēm, un aizsargātu cietušos un riska grupas (programma *Daphne II*). Minēto laikposmu var pagarināt.

Programmas *Daphne II* vajadzībām termins "bērni" ietver arī pusaudžus vecumā līdz 18 gadiem atbilstīgi starptautiskajiem dokumentiem, kas attiecas uz bērna tiesībām.

Taču tos projektus, kas ietver pasākumus, kuri īpaši izstrādāti tādām labuma guvēju grupām kā, piemēram, pusaudži (vecumā no 13 līdz 19 gadiem) vai cilvēkiem vecumā no 12 līdz 25 gadiem, uzskata par tādiem, kas domāti tā sauktajai jauniešu kategorijai.

2. pants

Programmas mērķi

1. Programma *Daphne II* palīdz sasniegt vispārējo mērķi – nodrošināt augstu pilsoņu aizsardzības līmeni pret vardarbību, to skaitā arī fiziskās un garīgās veselības aizsardzību.

Šīs programmas mērķis ir novērst un apkarot visu veidu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm sabiedriskajā vai privātajā jomā, veicot preventīvus pasākumus un sniedzot atbalstu

cietušajiem un riska grupām, to skaitā jo īpaši novēršot turpmāku saskari ar vardarbību. Turklāt tās mērķis ir arī palīdzēt nevalstiskajām organizācijām un citām organizācijām, kas darbojas šajā jomā, un veicināt to darbību.

2. Darbības, ko īsteno saskaņā ar programmu *Daphne II* un kas izklāstītas pielikumā, ir domātas tam, lai:

a) veicinātu starptautiska mēroga pasākumus:

i) izveidotu starpdisciplīnu informācijas tīklus, jo īpaši vardarbības upuru un riska grupu atbalstam;

ii) nodrošinātu zināšanu bāzes paplašināšanos, informācijas apmaiņu un labas prakses identifikāciju un izplatīšanu, to skaitā izmantojot apmācību, mācību komandējumus un personāla apmaiņu;

iii) veicinātu izpratni par vardarbību konkrētu mērķauditoriju, piemēram, atsevišķu profesiju pārstāvju, kompetento iestāžu un arī noteiktu plašākas sabiedrības aprindu vidū, lai sekmētu labāku sapratni par vardarbību un rosinātu sabiedrību neizturēties iecietīgi pret to, kā arī veicinātu atbalstu cietušajiem un mudinātu sabiedrību informēt kompetentās iestādes par vardarbības gadījumiem;

iv) pētītu ar vardarbību saistītās parādības un iespējamās vardarbības novēršanas paņēmienus, kā arī izpētītu un novērstu galvenos vardarbības cēloņus visos sabiedrības slāņos;

b) pēc Komisijas iniciatīvas veiktu papilddarbības, piemēram, veiktu pētījumus, noteiktu rādītājus, vāktu datus, iedalītu statistikas datus pēc dzimuma un vecuma, rīkotu seminārus un ekspertu sanāksmes vai arī veiktu citas darbības, lai bagātinātu programmas zināšanu bāzi un izplatītu saskaņā ar šo programmu gūto informāciju.

3. pants

Piekļuve programmai

1. Programmā *Daphne II* var piedalīties sabiedriskas vai privātas organizācijas un iestādes (pašvaldības kompetentā līmenī, akadēmisko augstskolu katedras un zinātniskās izpētes centri), kuru darbība vērsta uz to, lai novērstu un apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm, lai aizsargātu pret šādu vardarbību vai atbalstītu cietušos, lai veiktu mērķtiecīgas darbības šādas vardarbības nosodišanas stimulēšanai vai rosinātu sabiedrību mainīt attieksmi un izturēšanos pret mazāk aizsargātām grupām un vardarbības upuriem.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁽²⁾ OV C 172, 18.6.1999., 1. lpp. Nolīgums, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 2003/429/EK (OV L 147, 14.6.2003., 25. lpp.).

2. Šajā programmā var piedalīties arī:
- a) kandidātvalstis, kas 2003. gada 16. aprīlī parakstīja Pievienošanās līgumu;
 - b) EBTA/EEZ valstis saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti EEZ līgumā;
 - c) Rumānija un Bulgārija, kuru līdzdalības nosacījumi jāparedz saskaņā ar atbilstīgajiem Eiropas līgumiem, to papildprotokoliem un attiecīgo Asociācijas padomju lēmumiem;
 - d) Turcija, kuras līdzdalības nosacījumi jāparedz saskaņā ar Pamat nolīgumu starp Eiropas Kopienas un Turcijas Republikas par vispārējiem principiem Turcijas Republikas līdzdalībai Kopienas programmās ⁽¹⁾.

3. Lai iegūtu tiesības uz finansējumu saskaņā ar šo programmu, projektos jābūt iesaistītām vismaz divām dalībvalstīm, tie nedrīkst būt ilgāki par diviem gadiem un tiem jābūt piemērotiem 2. pantā izklāstītajiem mērķiem.

4. pants

Saskaņā ar programmu veicamās darbības

Programmu *Daphne II* veido šādas darbības:

- a) labas prakses un darba pieredzes identificēšana un apmaiņa, lai jo īpaši īstenotu preventīvos pasākumus un sniegtu palīdzību cietušajiem;
- b) salīdzinoši apsekojumi, analīze un zinātniskā izpēte;
- c) darbs uz vietas, visos projektu izstrādes, īstenošanas un novērtēšanas posmos iesaistot labuma guvējus, jo īpaši bērnus un jauniešus;
- d) ilgtspējīgu starpdisciplīnu informācijas tīklu izveide;
- e) apmācība un mācību līdzekļu izstrāde;
- f) ārstēšanas programmu izstrāde un īstenošana, kā arī atbalsts cietušajiem un apdraudētajiem, no vienas puses, un vardarbības aktu izdarītājiem, no otras puses, vienlaicīgi nodrošinot cietušo drošību;

- g) konkrētai mērķauditorijai domātu izpratnes veidošanas darbību izstrāde un īstenošana, kā arī tādu materiālu sagatavošana, kas papildina jau pieejamos materiālus, vai arī pašreizējo materiālu pielāgošana un izmantošana citos ģeogrāfiskajos apgabalos vai citām mērķgrupām;
- h) saskaņā ar abām *Daphne* programmām gūto rezultātu izplatīšana, to skaitā to pielāgošana, nodošana tālāk un izmantošana citiem labuma guvējiem vai citos ģeogrāfiskajos apgabalos;
- i) to pasākumu atlase un veicināšana, kas palīdz radīt pozitīvu attieksmi pret vardarbības apdraudētajām personām, t.i., sekmē pieeju, kas rosina respektēt šos cilvēkus un sekmē to labklājību, kā arī palīdz tiem piepildīt viņu vēlmes.

5. pants

Finansējums

1. Ar šo nosaka finanšu shēmu programmas *Daphne II* īstenošanai 50 miljonu euro apmērā laikposmam no 2004. gada 1. janvāra līdz 2008. gada 31. decembrim, no kā 29 miljoni euro ir paredzēti laikposmam līdz 2006. gada 31. decembrim.

Šo summu uzskata par apstiprinātu laikposmam pēc 2006. gada 31. decembra, ja minētajā posmā tā atbilst finanšu plāniem, kas ir spēkā laikposmam, kurš sākas 2007. gadā.

2. Gada apropriācijas finanšu plāna robežās apstiprina budžeta lēmējinstiūcija.

3. Pēc tam, kad pieņemti lēmumi par finansējumu, Komisija un subsīdiju saņēmēji noslēdz subsīdiju līgumus.

4. Finansiālā atbalsta īpatsvars no Kopienas budžeta nepārsniedz 80 % no projekta kopējām izmaksām.

Tomēr 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās papilddarbības var tikt finansētas līdz 100 % apmēram, nepārsniedzot 15 % no šīs programmas kopējā gada līdzekļu asignējuma.

6. pants

Programmas īstenošana

1. Komisija ir atbildīga par programmas *Daphne II* vadību un īstenošanu un nodrošina to, lai visi ar šo programmu finansēto darbību rezultāti vai iznākums būtu pieejami elektroniskā veidā un bez maksas.

⁽¹⁾ OV L 61, 2.3.2002., 29. lpp.

2. Šīs programmas īstenošanas ziņā Komisija nodrošina līdzsvarotu pieeju attiecībā uz minētajām trim mērķgrupām, t.i., bērniem, jauniešiem un sievietēm.

3. Pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo lēmumu attiecībā uz ikgadējo darba plānu, pieņem saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto vadības procedūru.

4. Pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo lēmumu attiecībā uz visiem pārējiem jautājumiem, pieņem saskaņā ar 7. panta 3. punktā minēto konsultāciju procedūru.

7. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā noteiktais laikposms ir divi mēneši.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

4. Komiteja pieņem savu reglamentu.

8. pants

Uzraudzība un novērtēšana

1. Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu programmas *Daphne II* uzraudzību un pastāvīgu novērtēšanu, ņemot vērā vispārējos un konkrētos mērķus, kas izklāstīti 2. pantā, un konkrētos mērķus, kas izklāstīti pielikumā.

2. Vēlākais līdz 2006. gada 1. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei novērtējuma ziņojumu, kurā novērtēts programmas *Daphne II* būtiskums, lietderība, ilgtspējība, iedarbīgums un efektivitāte līdz minētajam datumam. Šajā ziņojumā iekļauj iepriekšēju novērtēšanu, lai pamatotu iespējamo turpmāko rīcību. Turklāt līdztekus 2007. gada provizoriskā budžeta projekta iesniegšanai Komisija budžeta lēmējinstīcijai nosūta programmas darbības kvalitatīvā un kvantitatīvā novērtējuma rezultātus, salīdzinot to ar ikgadējo izpildes plānu.

Saistībā ar 2007. gada budžeta procedūru Komisija vēlākais līdz 2006. gada 1. jūnijam ziņo par 2007./2008. gadam atvēlētās summas atbilstību jaunajiem finanšu plāniem. Ja vajadzīgs, Komisija saskaņā ar 2007./2008. gada budžeta procedūru attiecīgi rīkojas, lai nodrošinātu gada apropriāciju atbilstību jaunajiem finanšu plāniem.

3. Programmas *Daphne II* darbības beigās Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz nobeiguma ziņojumu. *Inter alia* šajā ziņojumā ietver informāciju par pielikuma II punkta c) apakšpunktā izklāstīto darbību sakarā paveikto, uz kā pamata novērtējama tālākas politiskas rīcības nepieciešamība.

4. Komisija 2. un 3. punktā minētos ziņojumus nosūta arī Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

9. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Strasbūrā, 2004. gada 21. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

D. ROCHE

PIELIKUMS

KONKRĒTIE MĒRĶI UN DARBĪBAS

I. STARPTAUTISKĀS DARBĪBAS

1. Labas prakses un darba pieredzes identificēšana un apmaiņa

Mērķis: atbalstīt un veicināt labas prakses apmaiņu, pielāgošanu un izmantošanu, piemērojot to citā kontekstā vai citā ģeogrāfiskā apgabalā.

Stimulēt un veicināt labas prakses apmaiņu Kopienas līmenī attiecībā uz bērnu, jauniešu un sieviešu – cietušo un riska grupu – aizsardzību un atbalstu, īpašu uzmanību pievēršot šādām jomām:

- a) preventīvie pasākumi (vispārīgi vai tādi, kas domāti konkrētām grupām);
- b) cietušo aizsardzība, kā arī atbalsts tiem (psiholoģiskā, medicīniskā, sociālā, pedagoģiskā un juridiskā palīdzība, izmitināšana, cietušo izolēšana un aizsardzība, apmācība un reintegrācija sabiedriskajā un darba dzīvē);
- c) procedūras bērnu, jo īpaši prostitūcijas upuru, kā arī no vardarbības cietušo jauniešu un sieviešu interešu aizsardzībai;
- d) dažādo vardarbības veidu patiesās ietekmes noteikšana uz cietušajiem un sabiedrību Eiropā, lai būtu iespējams uz to attiecīgi reaģēt.

2. Salīdzinoši apsekojumi, analīze un zinātniskā izpēte

Mērķis: izpētīt ar vardarbību saistītās parādības

Atbalstīt zinātniskās izpētes pasākumus, analīzi, kurā ņemti vērā vecuma un dzimuma kritēriji, kā arī salīdzinošos apsekojumus vardarbības jomā, lai *inter alia*:

- a) izpētītu un novērtētu dažādos vardarbības rašanās un attīstības iemeslus, apstākļus un mehānismus, ietverot piespiešanu ubagot vai zagt;
- b) analizētu un salīdzinātu pašreizējos risinājumus vardarbības novēršanai un aizsardzībai;
- c) izstrādātu vardarbības novēršanas un aizsardzības praksi;
- d) novērtētu arī veselības aspektā vardarbības ietekmi gan uz cietušajiem, gan uz sabiedrību kopumā, tostarp ekonomiskās izmaksas;
- e) izpētītu filtru izstrādes iespējas, kas neļautu nosūtīt ar pedofiliju saistītus materiālus, izmantojot internetu;
- f) uzsāktu pētījumus par bērniem, kas ir prostitūcijas upuri, lai, pateicoties labākām zināšanām par riska faktoriem, palīdzētu novērst šo parādību.

3. Darbs uz vietas, iesaistot labuma guvējus

Mērķis: aktīvi izmantot pārbaudītas metodes vardarbības novēršanai un aizsardzībai pret to

Atbalstīt metožu, apmācības programmu un palīdzības (psiholoģiskās, medicīniskās, sociālās, pedagoģiskās, juridiskās un reintegrācijas) ieviešanu, kurā tieši iesaistīti arī labuma guvēji.

4. **Ilgspējīgu starpdisciplīnu informācijas tīklu izveide**

Mērķis: atbalstīt un mudināt gan nevalstiskās organizācijas (NVO), gan citas organizācijas, to skaitā pašvaldības (kompetentā līmenī), kas aktīvi cīnās pret vardarbību, darboties kopā.

Atbalstīt starpdisciplīnu informācijas tīklu izveidi un nostiprināšanu, kā arī veicināt un atbalstīt NVO, dažādu organizāciju un valsts iestāžu sadarbību, lai padziļinātu zināšanas un izpratni vienam par otra nozīmi un lai sniegtu vardarbības upuriem un apdraudētajiem visaptverošu starpdisciplīnu atbalstu.

Informācijas tīkli jo īpaši ļaus veikt darbības, lai risinātu ar vardarbību saistītās problēmas:

- a) veidojot vienotu sistēmu vardarbības analīzei, to skaitā dažādu vardarbības veidu, vardarbības cēloņu un seku noteikšanai, kā arī attiecīgu daudznozaru atbildes pasākumu īstenošanai;
- b) novērtējot tādu pasākumu un prakses veidus un efektivitāti, kas paredzēti vardarbības novēršanai un noteikšanai, kā arī vardarbības upuru atbalstam un jo īpaši, lai nodrošinātu to, ka minētos upurus vairs nekad neskar vardarbība;
- c) veicinot darbības šīs problēmas risināšanai gan starptautiskā, gan valstu līmenī.

5. **Apmācība un mācību līdzekļu izstrāde**

Mērķis: izstrādāt mācību līdzekļus par vardarbības novēršanu un pozitīvu attieksmi pret cietušajiem

Izstrādāt un pārbaudīt mācību līdzekļus un darbības par vardarbības novēršanu pret bērniem, jauniešiem un sievietēm un pozitīvu attieksmi pret cietušajiem, kā arī par konfliktu pārvarēšanu, kas izmantojams skolās, pieaugušo izglītības iestādēs, asociācijās, uzņēmumos, sabiedriskās iestādēs un NVO.

6. **Ārstēšanas programmu izstrāde un īstenošana**

Mērķis: izstrādāt un īstenot ārstēšanas programmas cietušajiem un apdraudētajiem, piemēram, bērniem un jauniešiem, kas kļuvuši par lieciniekiem vardarbībai ģimenē, no vienas puses, un vardarbības aktu izdarītājiem, no otras puses, lai novērstu vardarbību.

Noteikt iespējamās vardarbības rašanās un attīstības iemeslus, apstākļus un mehānismus, to skaitā vardarbības aktu izdarītāju rakstura un motīvu, kā arī to personu rakstura un motīvu, kuras izmanto vardarbību, piemēram, izmantošanu vai seksuālu izmantošanu, komerciālos nolūkos.

Balstoties uz minētās izpētes rezultātiem, izstrādāt, pārbaudīt un īstenot ārstēšanas programmas.

7. **Konkrētai mērķauditorijai domātās izpratnes veidošanas darbības**

Mērķis: palielināt informētību un padziļināt izpratni par vardarbību un pret bērniem, jauniešiem un sievietēm vērstās vardarbības novēršanu, lai rosinātu sabiedrību neizturēties iecietīgi pret vardarbību, kā arī sniegt atbalstu cietušajiem un riska grupām un ziņot par vardarbības gadījumiem

Cita starpā atbalstāmas arī šādas darbības:

- a) bērniem, jauniešiem un sievietēm domātu informatīvu un izpratnes veidošanas darbību izstrāde un īstenošana, jo īpaši par iespējamiem vardarbības draudiem un to, kā no tiem izvairīties; citas mērķgrupas varētu būt atsevišķu profesiju pārstāvji, piemēram, pasniedzēji, pedagogi, ārsti, sociālie darbinieki un darbinieki, kas iesaistīti darbā ar jauniešiem, un juristi, kā arī policijas iestāžu un plašsaziņas līdzekļu darbinieki;
- b) Kopienas mēroga informācijas avotu izstrāde, kas sekmētu NVO un valsts iestāžu darbu un ziņotu tām par publiski pieejamo informāciju, kas attiecas uz vardarbību, tās novēršanas veidiem un cietušo rehabilitāciju un kas apkopota valsts, nevalstiskos, akadēmiskos un citos avotos; tam jānodrošina informācijas iekļaušanu visās attiecīgajās informācijas sistēmās;

- c) pasākumu ieviešanas un īpašu dienestu izveidošanas veicināšana, lai rosinātu sabiedrību biežāk ziņot institūcijām par vardarbību un dažāda veida bērnu, jauniešu un sieviešu tirdzniecību seksuālai un cita veida izmantošanai;
- d) to reklāmas kampaņu veicināšana, kas, izmantojot plašsaziņas līdzekļus, pievērš uzmanību vardarbības nosodīšanai un cietušo atbalstīšanai psiholoģiskas, morālas un praktiskas palīdzības veidā.

Tiks atbalstīta arī tādu materiālu sagatavošana, kas papildina jau pieejamos materiālus, vai arī to pielāgošana izmantošanai citos ģeogrāfiskajos apgabalos vai citām mērķgrupām.

II. PAPILDDARBĪBAS

Lai nodrošinātu to, ka pilnībā aptvertas visas programmas jomas pat tad, ja kādā jomā nav piedāvājumu vai piemērotu piedāvājumu, Komisija veic vairāk visaptverošu darbību, lai novērstu jebkuru iztrūkumu.

Tātad programma pēc Komisijas iniciatīvas *inter alia* finansēs papilddarbības arī šādās jomās:

- a) tādu vardarbības rādītāju izstrāde, kas ļautu noteikt politikas un projektu konkrēto ietekmi. Minētā izstrāde jāveic, balstoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar visu veidu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm;
- b) procedūras noteikšana regulārai un ilgstošai datu vākšanai, vēlams ar Eiropas Kopienu Statistikas biroja atbalstu, lai būtu iespējams daudz precīzāk noteikt vardarbības līmeni Savienībā;
- c) ja iespējams, politikas jautājumu noteikšana, ievērojot ar finansētajiem projektiem sasniegto darbu, lai Kopienas līmenī ieteiktu kopējās politikas virzienus vardarbības jomā un stiprinātu tiesu praksi;
- d) finansēto projektu analīze un novērtēšana, lai sagatavotos Eiropas gadam pret vardarbību;
- e) finansēto projektu rezultātā apgūtās labās prakses izplatīšana Eiropas mērogā; to iespējams panākt vairākos veidos:
 - i) sagatavojot un izplatot rakstiskus materiālus, CD-ROM un videofilmas, izveidojot tīmekļa vietnes un atbalstot kampaņas un reklāmas raidījumus;
 - ii) atbalstot vai organizējot pieredzējušu darbinieku apmaiņu starp organizācijām, lai veicinātu tādu jaunu risinājumu vai prakses ieviešanu, kas citur izrādījušies efektīva;
 - iii) ļaujot vienai NVO izmantot saskaņā ar abām programmām *Daphne* iegūtos rezultātus, pielāgot tos vai nodot tālāk citam Savienības apgabalam vai citai labuma guvēju kategorijai;
 - iv) izveidojot palīdzības dienestu, lai palīdzētu NVO, īpaši tām, kuras programmā piedalās pirmo reizi, izstrādāt to projektus, sadarboties ar citiem partneriem, kā arī izmantot programmas *Daphne acquis* un gūt labumu no tā;
 - v) pēc iespējas ciešāk sadarbojoties ar plašsaziņas līdzekļiem;
- f) semināru organizēšana visām ieinteresētājām personām, kas iesaistītas finansētajos projektos, lai palielinātu vadības un vienota informācijas tīkla izveides iespējas un sekmētu informācijas apmaiņu;
- g) pētījumu veikšana un ekspertu sanāksmju un semināru organizēšana, kas tieši saistīti ar tā pasākuma veikšanu, kura neatņemama daļa tie ir.

Turklāt, īstenojot šo programmu, Komisija var konsultēties ar tehniskās palīdzības organizācijām, kuru finansēšana tiks paredzēta kopējā finanšu shēmā, kā arī ar ekspertiem, ievērojot tādas pašus nosacījumus.